GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 173. *Vinerĭ, Sâmbătă 8 (20) Augustŭ.* **1887.**

Braşovŭ, 7 Augustŭ 1887.

Cine ar fi creḑutŭ, că nevinovata esposiţiă din Turoţŭ-Sân-Mărtin a Slovacilorŭ va da nascere unei certe politice din cele mai aprige între Maghiarĭ şi între Slavii din monarchiă!

Pentru Ungurii de tagma lui „Egyetertes“, acea esposiţiune slovacă este unŭ „scandalŭ“, din simplulŭ motivŭ că Slovacii au vorbitŭ atâtŭ la deschiderea ei, câtŭ şi la adunarea generală a reuniunei „Jivena“, precum şi la banchetŭ în limba lorŭ slovacă, ér nu în „limba statului maghiară.“

Este mai multŭ decâtŭ comicŭ a ceti într'o fóiă unguréscă atâtŭ de cetită ca cea mem orat, că Slovacii au vătămatŭ „statulŭ maghiarŭ,“ pentru că la esposiţiă au vorbitŭ în limba lorŭ; este mai multŭ decâtŭ ridiculŭ, déca i se cere guvernului ungurescŭ, ca séu sĕ-i facă pe Slovacĭ sĕ vorbéscă unguresce şi sĕ umble cu cocarde unguresci, séu sĕ 'nchiḑă esposiţia.

Nimicŭ mai naturalŭ, decâtŭ ca Slavii din Austria sĕ găséscă scandalóse părerile ce le esprimă foile unguresci asupra „scandalului“ dela Turoţŭ-Sân-Mărtinŭ şi étă că cérta a fostŭ neîncungiurabilă.

Primele fase ale acestei certe le cunóscemŭ. Rĕmâne acuma sĕ arătămŭ cetitorilorŭ nostri efectele ce le-a produsŭ ea în imperiu.

Agitaţiunile unguresci în contra esposiţiunei slovace au datŭ se înţelege numai nutrimentŭ agitaţiunilorŭ cehice pentru solidaritatea Slavilorŭ, şi ameninţarea fóiei tiszaiste din Pesta, că Ungurii vorŭ părăsi pasivitatea lorŭ faţă cu cele ce se petrecŭ în Austria, au făcutŭ sĕ se aprinḑă şi mai tare cérta între Slavĭ şi Ungurĭ.

Scimŭ cum a rĕspunsŭ „Narodni Listy“, numindŭ limbagiulŭ fóiei pestane o cutezătóre şi obrasnică provocare a celorŭ 18 milióne Slavĭ din Monarchiă. Foile unguresci se vede că 'şĭ au mai luatŭ séma şi n'au mai ripostatŭ cu aceeaşĭ vehemenţă ca la începutŭ.

Acésta însĕ nu schimbă nimicŭ din încordarea estraordinară ce esistă între slavismulŭ şi maghiarismulŭ din împĕrăţiă. Ea nu împedecă nicĭ pe Nemţii austriacĭ de a trage folóse pentru germanismŭ din cérta celorŭ doi adversarĭ.

Din întêmplare Nemţii centraliştĭ din Austria suntŭ învrăjbiţĭ şi ei până la cuţite cu Slavii, şi mai alesŭ cu Cehii din Boemia. Le vine la socotélă dér, că acum aceştĭ Slavĭ suntŭ atacaţĭ în flancŭ şi de către Maghiarĭ, şi foile suprematiste din Viena au şi începutŭ sĕ se legene în speranţa, că Ungurii le vorŭ ajuta sĕ ajungă érăşĭ la cârmă în Austria.

Li se dă indirectŭ de către amintitele foi Ungurilorŭ sfatulŭ, ca sĕ influenţeze asupra factorilorŭ conducĕtorĭ ai monarchiei, cu scopŭ de a se restabili echilibrulŭ între cele două părţĭ dualistice ale monarchiei. Cu alte cuvinte sĕ ajungă şi Austria érăşĭ sub căciula ideii unitare germane, căcĭ numai aşa — susţinŭ ele — se va puté pune stavilă ideilorŭ panslaviste şi tendinţelorŭ de abusivă egală îndreptăţire, pe care le numescŭ „reacţionare“.

Se temŭ însĕ de unŭ lucru foile suprematiste germane, că adecă, déca arŭ vrea Ungurii sĕ se amestece în afacerile interne ale Austriei, arŭ crea numai unŭ casŭ precedentŭ pentru amesteculŭ unui guvernŭ austriacŭ în afacerile Ungariei, şi acestŭ lucru le-arŭ conveni şi mai puţinŭ Nemţilorŭ, pentru că sciu ei bine, că déca şi Ungaria din „liberală“ ce e ar deveni „reacţionară“ prin egala îndreptăţire a popórelorŭ sale, atuncĭ ideile suprematiste dualiste arŭ fi pentru totdéuna înmormêntate.

Ca sĕ nu se întêmple acesta aşa curêndŭ, Germanii din Boemia au hotărîtŭ şi de astădată sĕ continue resistenţa pasivă faţă cu dieta boemă, sperândŭ că pe acéstă cale vorŭ stabili mai curêndŭ echilibrulŭ cumetriei „liberale“ dualistile de dincolo şi de dincóce de Laitha.

Nonĕ ni se pare, că zadarnice suntŭ sperantele în reîntórcerea acelui timpŭ, când ministrulŭ preşedinte austriacŭ tuna şi fulgera pe nemţesce, ca aḑi Tisza la noi pe unguresce.

Situaţiunea s'a schimbatŭ grozavŭ de atuncĭ, dér nu în favórea dualiştilorŭ, şi ar fi mai multŭ decâtŭ necesarŭ, ca şi Românii sĕ caute a profita de acéstă situaţiune în favórea politicei lorŭ naţionale printr'o manifestare energică a solidarităţii lorŭ.

Din afară.

Organulŭ bismarckianŭ „Nordd. Allg. Ztg.“ ḑice, că proclamaţiunea prinţului de Coburg nu menţionéză nicĭ puterile, nicĭ pe Sultanulŭ. Pare organului berlinesŭ că *proclamaţiunea are însemnarea unei declaraţiunĭ de independenţă.* Deja, *călĕtoria* prinţului de Coburg în Bulgaria, suirea sa pe tronŭ, implică o *violare a articolului III din tratatulŭ dela Berlinŭ*, violare pe care proclamaţiunea o agravéză şi pe care *Germania nu póte sĕ o aprobe*, avêndŭ în vedere că de trei anĭ evenimentele nelegale îndeplinite în Bulgaria turbură pacea, a cărei menţinere o dorescŭ tóte puterile. Fóia germană adauge, considerândŭ că Bulgarii prin procederea lorŭ ilegală turbură pentru a treia óră liniştea şi aspiraţiunile pacifice ale Europei, că e peste putinţă ca poporulŭ bulgarŭ împreună cu şefii sĕi sĕ se aştepte la simpatii din partea puterilorŭ, carĭ lucréză la menţinerea păcei.

Scirĭ sosite dela graniţa *ruso-germană* anunţă, că *lucrările de fortificaţiă dela Thorn şi Posen* suntŭ făcute cu multă activitate. De o lună încóce au fostŭ angajaţĭ 1500 de lucrătorĭ. „Monitorulŭ imperiului“ anunţă, că din ordinulŭ împĕratului Vilhelmŭ consfinţirea drapelelorŭ ce se vorŭ distribui celorŭ 4 nouĕ regimente create şi celorŭ 4 batalione de infanteriă, se va face la Potsdam la 18 Augustŭ, ḑi memorabilă a bătăliei dela Gravelotte.

„Fremdenblatt“ află, că o *întrevedere* va fi de sigurŭ între prinţulŭ de *Bismarck* şi între contele *Kalnoki*. După cum e informată „Budap. Correspondenz“, prima întrevedere va fi la Friederichsruhe.

„Neue Freie Presse“ află din Berlinŭ, că d. de *Bismarck*, înainte de a pleca la Kissingen, *avù* Vinerĭ o *conferinţă* lungă cu comitele *Şuvalov*, ambasadorulŭ Rusiei, în care s'au discutatŭ raporturile Rusiei cu Germania.

Incidentulŭ dela Predeluşŭ.

In privinţa împuşcărei unui Românŭ de către finanţii ungurĭ la Predeluşŭ, ni se comunică următórele amĕrunte:

In ḑiua de 29 Iulie st. v., o cétă de vr'o 10 ómenĭ duceau lână şi piei pe muntele Susaiu spre vama Predeluşŭ din România, care se află faţă 'n faţă cu vama Sanţului. Trecêndŭ ómenii valea Azuga şi ajungêndŭ în muntele Rativoiu, depărtare de 1½ chilometru de fruntaria Ardealului, se opriră ca sĕ poposéscă în pădure. Pe la 6 óre diminéţa se pomeniră cu trei finanţĭ unguresci, carĭ descărcară mai multe focurĭ asupra lorŭ. De frică ca sĕ nu fiă împuşcaţĭ, ómenii au lăsatŭ pe locŭ marfa şi au fugitŭ cum au pututŭ. Finanţii luându-se după dênşii, au prinsŭ pe vr'o trei din ei, i-au forţatŭ sĕ ia marfa de unde era lăsată şi sĕ o ducă la fruntariă. Proprietarulŭ mărfii, care încă se afla în acea grupă de ómenĭ, se duse la finanţĭ şi-i rugă sĕ-i libereze marfa, de-órece atâtŭ elŭ câtŭ şi ceilalţĭ tovarăşĭ nu suntŭ contrabandiştĭ, căcĭ marfa o duce la vama română Predeluşŭ pentru a o preda comerciantului care o cumpărase. Doi dintre finanţĭ s'au învoitŭ la acésta, ér celŭ de alŭ treilea mai tinĕrŭ luândŭ puşca la ochi a trasŭ într'unulŭ din aceştĭ ómenĭ numitŭ Niţa Comănicénu, care se afla pe teritoriulŭ românŭ la 50 de metri distanţă de finanţĭ şi care a căḑutŭ pe dată mortŭ.

Constatarea acestui faptŭ petrecutŭ pe teritorulŭ românŭ s'a făcutŭ de primulŭ procurorŭ de Prahova (din Ploescĭ) împreună cu primarulŭ şi cu mediculŭ care a făcutŭ autopsia.

Generalulŭ românŭ Cruţescu, secretarulŭ generalŭ alŭ ministerului de rĕsboiu, a fostŭ la Predealŭ pentru a se informa asupra împrejurărei încălcărei teritoriului românŭ de către finanţĭ.

SCIRILE ḐILEI.

Ministrulŭ de esterne din Viena a adresatŭ autorităţilorŭ politice şi poliţienescĭ următorulŭ ordinŭ: In Viena şi Pesta se angagiază, de către agenţii teatralĭ, cântăreţe, acrobaţĭ şi alţĭ artiştĭ de felulŭ acesta pentru diferite halle şi sale teatrale din Serbia, promiţêndu-li-se unŭ onorarŭ relativŭ bunŭ, dér a cărui achitare întêmpină necontenitŭ piedecĭ. Prefectura poliţiei sêrbe îşĭ declină competenţa de a interveni în favórea acelorŭ artiştĭ; a purta procesŭ este a pierde multŭ timpŭ şi banĭ; ş'apoi contractele încheiate în Viena séu Pesta pe formulare tipărite şi cu semnăturĭ nelegalisate suntŭ nule şi neavenite după legile sêrbe. Consulatulŭ austro-ungarŭ pentru Serbia ḑice sĕ nu se mai închee asemenĭ contracte şi că ar fi de doritŭ întêiu, ca agenţii, carĭ suntŭ în dreptŭ a mijloci încheiarea de contracte pentru cafenele cântânde etc. în Serbia, sĕ cunóscă bine cerinţele legale pentru valabilitatea contractelorŭ; alŭ doilea, sĕ se întrebe din casŭ în casŭ consulatulŭ austro-ungar din Serbia asupra întreprinḑĕtorilorŭ de acolo, carĭ voiescŭ sĕ angagieze artiştĭ, mai alesŭ fete; alŭ treilea, în genere se dă sfatulŭ ca nimenĭ sĕ nu ascepte asemenĭ angajamente.

—x—

Cearta în sinulŭ Casinului austro-ungarŭ din Bucurescĭ continuă. „Unirea“ ḑice că numĕrulŭ Ungurilorŭ demisionaţĭ este de 108, adecă toţĭ. Comitetulŭ a adresatŭ fiă căruia în parte o scrisóre, prin care ilŭ vestesce că mai póte reveni asupra demisiunei până la 22 Augustŭ; de atuncĭ încolo, cei carĭ nu vorŭ fi revenitŭ, vor fi şterşĭ din catalogulŭ Societăţii.

—x—

In Busdŭ a suferitŭ locuitorulŭ de acolo Achimŭ Hudea o pagubă de 288 fl. prin incendiu.

—x—

Sub titlulŭ „O afacere riscată“ cetimŭ în „Neue freie Presse“: Prinţulŭ Ferdinand de Coburg înainte de a pleca în Bulgaria, a voitŭ sĕ se asigure, la o societate germană de asigurare, cu o poliţă de 800,000 mărcĭ combinată pentru casŭ de mórte şi viéţă. Societatea, temêndu-se de acestŭ risicŭ, a propusŭ o poliţă de 300,000 mărcĭ. Prin plecarea prinţului tratările s'au întreruptŭ. Totŭ la acea societate s'a asiguratŭ odinióră Alecsandru Battenberg cu 350,000 mărcĭ. Intorcêndu-se în Germania elŭ a împuţinatŭ suma de asigurare.

—x—

Têrgulŭ anualŭ de tómnă se va ţiné în Sibiiu: celŭ de oi la 2 Septemvre, celŭ de vite cornute şi de cai la 9 Septemvre, têrgulŭ principalŭ la 14 Septemvre.

—x—

Din Papolţŭ şi din comunele învecinate se anunţă din nou, că nu trece sĕptĕmână în care urşii sĕ nu mănânce câţĭva boi. Ce ne mai şi trebue altceva după atâta „fericire“ în care ne înbuibămŭ?

—x—

Casierulŭ oraşului Odêrheiu, Iosefŭ Virag, s'a împuşcatŭ la 15 Augustŭ. Precum spune „Ellenzek,“ Virag se făcuse vinovatŭ de defraudărĭ şi de aceea fusese trasŭ în cercetare disciplinară.

—x—

Ni se scrie, că Lunĭ în 3 (15) Augustŭ după améḑĭ unŭ incendiu grozavŭ a nimicitŭ în Covasna casele a 170 locuitorĭ, au peritŭ — se ḑice — şi ómenĭ în focŭ.

Din Munţii apusenĭ.

D-lŭ primarŭ din Abrudsatŭ, Iosifŭ Draia, ne trimite o lungă întêmpinare la o corespondenţă apărută în nr. 154 alŭ fóiei nóstre, în care e vorba şi de d-sa. D-lŭ Draia se apĕră în contra învinuirei, că nu s'a purtatŭ corectŭ la alegerĭ, dér nu se mărginesce la atâta, ci atinge şi cestiunĭ de notară delicată, carĭ fără a privi persóna d-sale potŭ suscita din nou cérta între fruntaşii românĭ din Abrudŭ. Noi însĕ nu voimŭ sĕ nutrimŭ, ci amŭ dori sĕ se curme câtŭ mai curêndŭ acéstă céртă, atâtŭ de păgubitóre causei Româniloră din munţĭ. De aceea publicămŭ scrisórea d-lui primarŭ cu eliminarea pasageloră amintite.

D-lŭ *Iosifŭ Draia* ḑice în scrisórea sa, datată din Munţii apusenĭ, luna lui Augustŭ anulŭ curentŭ:

In nr. 154 alŭ preţuitei »Gazete“, unŭ anonimŭ, între altele, se ocupă şi de neînsemnata mea persónă. Décă ar fi vorba numai de unele espresiunĭ vătĕmătóre aduse acolo la adresa mea, uşorŭ amŭ isprăvi. Simplamente le-aşĭ trece cu vederea. Este însĕ vorba de unŭ ce, care stă mai pre susŭ de noi ambii, eu şi anonimulŭ, este adecă vorba de adevĕrulŭ infalibilŭ. Declarŭ că esclusivŭ numai din acéstă consideraţiune am prinsŭ n momentulŭ de faţă condeiulŭ în mână.

Se ḑice anume în acelŭ articulŭ, că aşĭ fi umblatŭ sĕ câştigŭ alegĕtorĭ. Categorice o denegŭ acésta, ca unulŭ, care nicĭ cu locuinţa mea nu aparţinŭ cercului electoralŭ „Abrudŭ“, nicĭ dreptŭ de votare nu am acolo, nicĭ nu potŭ sili pe alţii sĕ voteze. Şi décă din întêmplare s'a nimeritŭ ca în ḑiua de alegere de deputatŭ dietalŭ pentru acelŭ cercŭ sĕ mĕ aflu şi eu pe piaţa Abrudului, credŭ că prin acésta n'am detrasŭ nimicŭ din nimbulŭ şi prestigiulŭ anonimului. Şi décă eu am avutŭ curagiulŭ ca într'unŭ modŭ passivŭ, şi de totului totŭ inofensivŭ, sĕ-mĭ esprimŭ părerea în faţa mai multorŭ abrudenĭ, — ca unŭ omŭ mai multŭ indiferentŭ în tótă afacerea — că ar fi bine sĕ cadă candidatulŭ B. B., acésta am făcut'o numai din punctulŭ de vedere alŭ intereseloră nóstre locale, cunoscute tuturorŭ Româniloră din Munţii apusenĭ...

Nu voescŭ a acusa pe nimenĭ, dér óre mai multŭ am greşitŭ eu prin esprimarea părerei mele decâtŭ d. e. adv. C., care în mijloculŭ piaţei, la auḑulŭ grupei de Românĭ, ce erau de faţă, nu s'a sfiitŭ a da susŭ şi tare acelŭ sfatŭ necvalificabilŭ d-lui P. S, ca „în totŭ casulŭ décă va fi lipsă, sĕ 'şĭ dea votulŭ pentru candidatulŭ B. B. (patronulŭ sĕu dela fondulŭ pisetalŭ).

Cumcă eu n'am avutŭ nicĭ unŭ rolŭ în tótă afacerea, dovadă e imprejurarea, că deja la órele 10 a. m. (alegerea s'a terminatŭ abia la 3 óre p. m.) m'am depărtatŭ din piaţa Abrudului în afacerile mele private, de unde abia séra m'am reîntorsŭ. Martorĭ îmĭ suntŭ toţĭ vecinii mei. Aserţiunea că am fostŭ la Corna după alegĕtorĭ o declarŭ de o calumniă.

„Moţulŭ“ a fostŭ cum a fostŭ, dér pare-mi-se „Observatorulŭ“ în avêntulŭ sĕu de malcontenţă misantropică, e cu multŭ mai posnaşŭ, pare-mi-se chiar dênsulŭ e celŭ cu musca pe căciulă.

Apoi nu este mai ridiculŭ, decâtŭ a defăima pe unulŭ şi a glorifica pe altulŭ în paralelă— ipsissima verba — atuncĭ când nicĭ defăimarea nicĭ glorificarea nu este meritată. Ce şodŭ mai sună la urechile munteniloră din Munţii apusenĭ, carĭ cunoscŭ împrejurările, hosanele aduse de „Obs.« la adresa protonotarului T., care susŭ şi tare, fără sfială înaintea tuturorŭ, a declaratŭ, că décă va fi lipsă 'şĭ va da votulŭ pentru B. B., conformŭ promisiunei sale. Cu o glótă de martorĭ se póte dovedi acésta. Nu passivitatea decĭ în înţelesulŭ ei eminentŭ politicŭ, ci angajamentulŭ faţă de B. B. l'a îndemnatŭ pe protonotarulŭ T. a'şĭ „amâna“ pe „nesimţite“ votisarea până ce căpĕtândŭ B. B. majoritatea absolută n'a mai fostŭ lipsă de ea. Nu s'a întêmplatŭ decĭ aci „denegarea votărei“, ci numai „amânarea“ ei, şi nu cu reproşele întrebuinţate faţă cu vice-comitele, pe carĭ „Obs.“ află de bine a i le pune în gura protonotarului T. Dovadă e şi aceea, că la banchetulŭ datŭ după actulŭ alegerei de alesulŭ B. B. d-lŭ protonotarŭ — risum teneatis amici — şedea în fruntea mesei!

Iubescŭ şi pe Petru şi pe Pavelŭ, dér adevĕrulŭ stă mai pre susŭ de ómenĭ.

. . . .

Incendiulŭ din Veza.

Ciufudŭ, 15 Augustŭ 1887.

Multŭ onorată Redacţiune! Ḑiua de 15 l. c. a fostŭ o adevĕrată ḑi tristă pentru comuna Veza, ce este situată în imediata apropiere de opidulŭ Blaşiu.

Era pre la orele 7 diminéţa, când în numita comună a isbucnitŭ unŭ incendiu fórte înfricoşatŭ, care cu atâta a fostŭ mai înspăimântătorŭ cu câtŭ a fostŭ ajutatŭ de unŭ vêntŭ teribilŭ, care aşa sufla ca şi când ar fi eşitŭ dinpeştera lui Eolŭ.

In celŭ mai scurtŭ timpŭ au fostŭ prefăcute în cenuşe mai multe case, şurĭ şi grajdurĭ; apoi grâu, fênŭ, vestminte şi altele.

'Ţi venea sĕ le plângĭ de milă, când în tótă comuna era cea mai mare consternaţiune din causa acestei marĭ nenorocirĭ. Cu deosebire trebuia sĕ te dóră inima, când vedeai că ómenii după ce au mai fostŭ certaţĭ în anulŭ acesta şi cu o mare rugină, ce a nimicitŭ în mare parte sĕmênăturile de tómnă, acuma după ce odată şĭ-au adunatŭ puţinulŭ ce le-a mai rĕmasŭ din certarea Dumneḑeiască, lĭ-s'a răpitŭ la mai multe familii şi acelŭ puţinŭ, arḑêndu-le grâulŭ, parte în stogŭ, parte in plévă şi parte de totŭ alesŭ în cămară.

Causa adevĕrată a incendiului nu se póte constata. dér se spune, că s'a aprinsŭ din o şură a judelui comunalŭ, care tocmai cernea la grâu în şură cu unele persóne.

De bună sémă, că în stadiulŭ în care s'a fostŭ estinsŭ foculŭ asvêrlitŭ de vêntulŭ putérnicŭ, s'ar fi încinsŭ în flacărĭ mai tótă comuna, de nu cumva bravii pompierĭ din opidulŭ Blaşiu, in frunte cu comandantulŭ supremŭ Petru Solomonŭ, nu ar fi alergatŭ la momentŭ spre localisarea focului.

In adevĕrŭ trebue sĕ-mĭ esprimŭ prin acésta cea mai mare mulţămită faţă de aceştĭ pompierĭ şi comandantulŭ lorŭ, carĭ nu 'şĭ-au pregetatŭ a lua tóte mĕsurile spre a puté localisa foculŭ, ce lĭ-a şi succesŭ, pre lângă ostenélă mare şi espunere în celŭ mai mare periculŭ, necruţându-se pre sine, ei din contră unde era mai mare pericululŭ acolo se îndesau şi dau ajutorulŭ necesarŭ.

Priméscă aşa déră cea mai mare mulţămită toţĭ domnii pompierĭ din opidulŭ Blaşŭ, dela locuitorii din Veza, carĭ au scăpatŭ de complectă nimicire prin ajutorulŭ d lorŭ.

Toma Simu,
învĕţătorŭ.

Impedecarea contrabandei de vite. Ministeriulŭ de industriă, comerciu şi agricultură a emisŭ următórea ordinaţiune către publiculŭ comitatului Sibiiu: »Cu scopulŭ de a împedeca contrabanda, ce se face în mare mĕsură, cu oi, capre şi porcĭ din România, în înţelegere cu d-lŭ ministru de finanţe, ordonezŭ sĕ se ia în comunele: Poiana, Rodu, Jina, Dobra, Şugag, Sĕlişte, Galeşŭ, Vale, Tilişca şi Orlatŭ următórele mĕsurĭ escepţionale, care vorŭ rĕmâné în vigóre, până când organele de controlă nu vorŭ puté raporta, că a încetatŭ contrabanda: 1) Comunele numite suntŭ obligate a-şĭ procura îndată câte o carte legată, cu paginile numerotate şi legalisată prin oficiulŭ solgăbirăescŭ, în care se vorŭ introduce, ca într'unŭ protocolŭ, paşapórtele de vite, ce se dau pentru oi, capre şi porcĭ. 2) Orĭce óiă, capră, séu porcŭ, carĭ suntŭ aduse pe teritoriulŭ comunei lorŭ de mai susŭ, suntŭ a se insinua în decursŭ de 12 óre la organulŭ însărcinatŭ sĕ dea paşapórte de vite şi a se preda acestuia paşapórtele viteloră aduse. Acestŭ organŭ este obligatŭ a purta despre vitele insinuate o consignaţiune separată, care sĕ cuprindă, afară de numĕrulŭ curentŭ, pentru loculŭ estradărei paşaportului de vite, pentru datulŭ şi numĕrulŭ acestuia, pentru numele proprietarului, pentru descrierea şi pentru numĕrulŭ viteloră câte o rubrică separată, precum şi rubrică pentru observărĭ, în care, în casŭ când s'ar mâna vitele din localitate, sĕ se însemne acurat loculŭ unde s'au mânatŭ vitele (eventualŭ ţinutulŭ de păşunatŭ). In dosulŭ paşaportului de vite presentatŭ se va însemna totdéuna numĕrulŭ curentŭ din consignaţiunea descrisă mai susŭ, datulŭ arĕtărei şi subscrierea organului respectivŭ. Paşapórtele suntŭ a se păstra de acestŭ din urmă, până când vorŭ fi mânate vitele din comună. 3) Pentru porcii, oile şi caprele, ce vorŭ fi mânate din comună, proprietarulŭ are sĕ şĭ procure totdéuna câte unŭ paşaportŭ de vite, eliberatŭ pe numele sĕu; acésta trebue sĕ o facă şi atuncĭ, când îşĭ mână vitele la o păşune (véra), în care casŭ este a se însemna în paşaportŭ loculŭ de păşunatŭ, unde se mână vitele. Paşaportulŭ are sĕ-lŭ pórte păstorulŭ, séu ciobanulŭ la sine şi la cerere sĕ-lŭ arate gendarmiloră, finanţiloră şi organeloră comunale, séu de contumaţiă. 4) Décă organele de controlă înşirate în punctulŭ premergĕtorŭ vorŭ afla pe teritoriulŭ comuneloră din cestiune mânându-se, séu păşunândŭ vite fără paşaportŭ, séu cu paşaportŭ ilegalŭ, orĭ când vitele nu păşunescŭ pe păşunea desemnată în paşaportŭ, au sĕ le confisce şi se pórte de grijă, ca acele sĕ fiă duse la oficiulŭ solbăbirĕescŭ competentŭ. 5) In comunele amintite este a se destina pentru liberarea de paşapórte de vite şi pentru purtarea consignaţiunii mai susŭ descrisă câte unŭ individŭ vrednicŭ de încredere, ér décă în comună nu s'ar afla asemenea individŭ, locuitorii acelei comune sĕ se adreseze pentru paşapórte şi pentru insinuărĭ la organulŭ pentru liberarea paşapórteloră din altă comună. Acestŭ organŭ póte percepe taxele prescrise pe calea ordinaţiunii pentru liberarea de paşapórte de vite, ér pentru insinuarea viteloră şi vidimarea paşapórteloră câte 3 cr. de fiăcare paşaportŭ. Directorulŭ de contumaţiă din Turnu-Roşu va instrua pe organele încredinţate cu liberarea de paşapórte de vite în privinţa manipulaţiunei, precum şi a agendeloră, carĭ cadŭ asupra lorŭ din ordinaţiunea de faţă. 6) Paşapórtele viteloră mânate pe teritoriu neutralŭ (külzet), pe carĭ oficiile de vamă până acum aveau obiceiu a le reţiné, suntŭ a se restitui vidimate păstoriloră, proprietariloră, respective are sĕ facă prenotărĭ asupra dateloră ce se cuprindŭ în paşaportŭ. Provocŭ pe publiculŭ comitatului a lua disposiţiunĭ pentru esecutarea imediată a ordinaţiunei de faţă şi a-mĭ raporta amĕnunţitŭ, în cursŭ de 30 ḑile, despre îndeplinirea ei.

FOILETONU.

(31)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

X.

Cursa.

— O luntre cu ancoră în mijloculŭ lacului!

Ce póte însemna asta? ḑise Felice Badoer.

— Ḑeu! stăpâne, îţĭ mărturisesc că nicĭ eu nu sciu ce póte sĕ fiă! ḑise lopătarulŭ care pretindea că este fratele sergentului Bartolomeo.

Câteva lopeţĭ vîrtóse apropiară numai decâtŭ luntrile una de alta. Insĕ când fură lipite, lui Felice Badoer i se părù că are ameţélă. I se părea că luntrea în care s'afla elŭ cu logodnica lui se cufunda pe la spate.

Cum băgă de sémă că părerea lui era o realitate, cel dintâiu gândŭ ce avù fuse pentru Veneţia. Biata copilă era în apă până la jumĕtatea corpului. Felice o luà în braţe şi încercà s'o scape; însĕ nu apucà sĕ facă nicĭ o mişcare şi simţì că se afundă împreună cu ea şi cu luntrea care'i tîra p'amĕndoi în adêncimile brazdei ce săpa sub valurĭ.

Intêmplarea acésta nenorocită găsì pe amêndoi vêslaşii în picióre pe banca lorŭ şi până când sĕ nu se înece luntrea, ei şi săriseră în luntrea cealaltă, de unde putură privi în tótă siguranţa nenorocirea.

Drama acésta fiorósă nu ţinuse nicĭ cincĭ secunde.

Când amêndoi s'asigurară că nicĭ luntrea, nicĭ nenorociţii tinerĭ înghiţiţĭ cu ea nu mai apăreau d'asupra apei, începură sĕ vîsleze în direcţia spre Isola Bella cu tótă energia de care erau capabilĭ.

Indată ce ajunseră la o distanţă pe care n'ar fi putut-o străbate nicĭ cel mai neobosit înotătorŭ, încetară d'a vêsli.

Atuncĭ unulŭ din ei scóse unŭ felinarŭ surdŭ şi o masala (torţă, faclă).

După ce ajunse masalaua, omulŭ o sguduì de 3 orĭ aşa de tare încâtŭ scînteile carĭ eşiră aprinseră luntrea.

Intr'o clipă tótă partea aceea a lacului de Garda fuse luminată de lumina unui incendiu.

XI.

Trădătorŭ!....

Locuitorii din Florenţa, alŭ cărorŭ idolŭ era Cosma de Medicis, s'arătară într'o ḑi grozavŭ de nerecunoscĕtorĭ către binefăcĕtorulŭ lorŭ, către acela chiar, căruia, într'unŭ ceasŭ de recunoscinţă entusiastă, îi deteseră gloriosulŭ nume de *„Părintele Patriei.“*

Cu tótă prosperitatea fără esemplu pe care, graţiă lui, comerţulŭ levantinŭ o procurase ţĕrii sale, Cosma de Medicis fusese exilatŭ de concetăţenii sĕi înşelaţĭ unŭ momentŭ şi îndemnaţĭ la ostracismulŭ acesta odiosŭ de nisce conducĕtorĭ nemernicĭ

Fără sĕ se plângă măcarŭ, marele cetăţénŭ se retrăsese în Veneţia unde luase cu dênsulŭ pe învĕţaţĭ, pe artiştĭ, pe ómenii de litere, carĭ formau tótă curtea lui. Nu trecù însĕ nicĭ unŭ anŭ şi Florentinĭĭ se căiră şi rechemară pe Cosma de Medicis, care fusese gonitŭ de o plévă de pismaşĭ şi de intriganţĭ.

Mai toţĭ bărbaţii deosebiţĭ, carĭ însoţiseră pe Cosma de Medicis în exilulŭ sĕu, se întórseră cu elŭ în patriă.

Unii însĕ rĕmaseră în Veneţia: aceştia nu erau — trebue s'o spunemŭ — nicĭ cei mai iluştri nicĭ cei mai de recomandatŭ. Cei mai mulţĭ, învĕţaţĭ falşĭ, prea cunoscuţĭ pentru a fi capabilĭ sĕ 'şĭ facă unŭ locŭ în pleiada pe care o adunase Cosma de Medicis împrejurulŭ sĕu, sperau negreşitŭ sĕ pótă, pe o altă scenă, sĕ uiméscă auditorĭ mai puţinŭ luminaţĭ şi cu unŭ gustŭ mai puţinŭ delicatŭ decâtŭ cei pe carĭ îi lăsase în ţéra lorŭ.

Trebue sĕ mai spunemŭ că în Florenţa chiar printre cei carĭ găsiseră ajutorŭ şi protecţiune împrejurulŭ lui Cosma de Medicis erau destui învĕţaţĭ şarlatanĭ. Astfelŭ se născură acele sciinţe false carĭ, în timpŭ de mai multe secole, făcură pe lumea din Europa giurgiuna lorŭ şi carĭ se chemau astrologia judiciară, alhimia, magia négră şi altele multe.

Unulŭ din şarlatanii aceştia, lăsatŭ în Statele veneţiane ca o amintire a îndelungatei visite pe care Cosma de Medicis o făcuse silitŭ Serenisimei Republicĭ, se înfăţişase într'o ḑi înaintea lui Martinengo, podestatulŭ Padovei.

— Escelenţă, am venitŭ sĕ'ţĭ facŭ unŭ serviţiu; îi ḑise elŭ.

— Ce anume? întrebă a lene podestatulŭ.

— Ţĭ-am căutatŭ noroculŭ şi am descoperitŭ că ai unŭ destinŭ mare.

— Ah, şi anume?

— Escelenţă, de când sunt în Veneţia nu mĭ-a trecutŭ o nópte fără sĕ nu întrebŭ stelele ca sĕ le prindŭ secretele viitorului reservatŭ acestui poporŭ mare, şi am

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

Ocnele şi industria dela Stassfurt

(Urmare.)

In fine merserămŭ şi la una dintre cele dântêiu fabricĭ, ca sĕ vedemŭ prelucrarea sărei în sare de îngrăşare — gunoire. — Prelucrarea e fórte simplă, sarea numită Carnalita ($K Cl + Mg Cl_2 + 6 H_2 O$), fiindŭ că de ordinarŭ e roşiă ca carnea sa şi alte sărurĭ, cum o aducŭ din ocne o aruncă în nisce casane marĭ, carĭ suntŭ supuse la unŭ focŭ mare, şi astfelŭ sărurile acele topindu-se, zéma lorŭ e deşertată în nisce crepurĭ marĭ, în carĭ rĕcindu-se Chlorkali se cristaliséză, se alege ca sare albă în micĭ cristale, ér cealaltă leşiă —. apa o lasă sĕ se scurgă din trócă pe o gaură. Acesta este totŭ mecanismulŭ.

Indată după recunóscerea importanţei sărurilorŭ Kali-fere, direcţiunile ocnelorŭ începură a le desface între agriculturĭ şi a le folosi aşa în starea cum le scotéu din ocnă — avéu Kali abia 10% — însĕ cu resultate fórte diferite: la unulŭ ele rĕuşiau de minune şi dedéu recolte de 6—10 orĭ mai bune în cantitate şi calitate, la altulŭ mai puţine, alŭ treilea nu puté sĕ constate de locŭ nicĭ unŭ efectŭ, alŭ patrulea constata chiar o scădere şi împuţinare considerabilă a vegetaţiunei şi recoltei, şi anume unele cereale şi ierburĭ se făcéu de minune, de asemenea şi sfeclele de zachărŭ, gogóşele (cartofii) şi tutunulŭ dedéu recolte colosale, numai câtŭ la sfeclele de zacharŭ se observa o scădere şi împuţinare considerabilă a zacharului, ér la gogóşe a amidonului — scrobelei — încâtŭ cu tótă abundanţa massei, nu se renta fabricaţiunea zacharului şi spirtului din ele, ér foile de tutunŭ ardéu greu de totŭ, pe când inulŭ şi cânepa se făcéu mai bune şi firele erau mai tarĭ, mai trainice. Direcţiunile ocnelorŭ, scóle de agricultură, staţiunĭ de încercare, chemiştĭ, botaniştĭ şi agricultorĭ practicĭ, cu toţii lucrau pe întrecute, ca sĕ studieze şi esplice aceste fenomene, eventualŭ sĕ găséscă alte forme ale sărei, carĭ sĕ fiă apte pentru agricultură şi é se potrivéscă pentru tóte pămênturile şi plantele.

In curêndŭ se convinseră că Kali e absolutŭ necesalŭ plantelorŭ şi totdéuna folositorŭ, ér acele regrese şi daune provinŭ numai din unele combinaţiunĭ ale elementului Chlor (mai cu sémă Chlor magnesium, Chlornatrium şi Chlor-calcium carĭ în mĕsură mare suntŭ stricăcióse plantelorŭ.) Decĭ pentru a le evita direcţiunile ocnelorŭ începură sĕ prelucreze sările în fabricĭ după diferite metode, şi în diferite gradurĭ de concentraţiune, pentru a le face mai apte pentru agricultură.

In anulŭ 1865 descoperiră între celelalte sărurĭ unŭ altŭ mineralŭ bogatŭ în sulfate, anume — Kainita — ce se află în deposite marí cu deosebire în partea ocnei ce aparţine ducatului Anhalt, care verosimilŭ are formula $K_2 SO_4 + Mg SO_4 + Mg Cl_2 + 6H_2 O$, séu şi fără $Mg Cl_2$, din care apoi putură prepara o seriă de sărurĭ lipsite de Chlor, séu numai cu o dosă fórte mică. Mai târḑiu se întórseră érăşĭ la sărurile brute, carĭ la unele culturĭ ca d. es. la cultura maremelorŭ — mlaştinelorŭ — se dovediră ca escelente, precum se folosiră la întrebuinţarea lorŭ şi de esperienţele ḑilnice ale agricultorilorŭ practicĭ.

Cestiunea încă e departe de a fi terminată şi de a puté pronunţa cuvêntulŭ finalŭ asupra rolului sărurilorŭ dela Stassfurt. Aḑĭ se întrebuinţéză în agricultură atâtŭ sărurĭ brute, câtŭ şi preparatele lorŭ chemice, numai câtŭ urmândŭ mai multŭ sfaturilorŭ esperienţelorŭ şi resultatelorŭ de păn' acum: Pentru plante cărora le trebuesce cu deosebire multŭ Kali, cum e sfecla de zacharŭ, gogóşele, tutunulŭ, nu se dau sărurile deadreptulŭ în primăvéra anului aceluia, ci cu unŭ anŭ înainte la ovĕsŭ, ierburĭ sĕmĕnate, etc. carĭ nu suntŭ atâtŭ de gingaşe faţă de chlor, séu şi cu adause de varŭ, margă, gunoiu animalicŭ, ca în decursulŭ anului aceluia Chlorulŭ sĕ se neutraliseze şi combine cu basele din pămêntŭ. şi astfelŭ pe anulŭ viitorŭ Kali sĕ rĕmână singurŭ. Kieserita, Krugita etc. se întrebuinţéza pentru presăratŭ în grajdurĭ şi pe grămăḑile de gunoiu, pentru atragerea şi prinderea amoniacului, ce s'ar desvolta din gunoiulŭ animalicŭ. De altcum acelaşŭ serviciu ilŭ face şi ghipsulŭ nearsŭ, numai măcinatŭ bine.

(Va urma.)

Mulţămită publică. Binemeritatulŭ bărbatŭ românŭ, redactorŭ şi proprietarŭ în Gherla, multŭ onor. d-nŭ Nicolau F. Negruţiu, precum la numeróse scopurĭ filantropice, aşa şi cu astă ocasiune, apreţiândŭ însemnătatea scólei rom. conf. din Betleanŭ, comitatulŭ Solnocŭ Dobêca, cunoscêndŭ lipsele cu carĭ are a se lupta, a fostŭ atâtŭ de generosŭ a ne surprinde prin unŭ ajutorŭ de 100 fl. v. a. asemnatŭ pentru ajutorarea scólei nóstre, cu ocasiunea balului arangiatŭ în favorulŭ scólei şi bisericei din locŭ. Priméscă dér marinimosulŭ donatorŭ şi pe acéstă cale în numele comitetului şcolarŭ cele mai cordiale mulţămirĭ şi recunoscinţă.

Betleanŭ, la 15 Augustŭ 1887.

Gregoriu Puşcariu,
preotŭ gr. cat. şi preşed. comitetului.

Dare de sémă,

asupra contribuirilorŭ incurse în favorulŭ scólei românescĭ gr. cat. din Lăpuşulŭ unguréscŭ.

(Fine.)

9) Lista Nr. 6, dela d-lŭ Iacobŭ Marcu, not. cer. in Bercheşŭ, ni-s'a retrimisŭ gólă

10) Pe lista No. 30. Prin colecta d-lui Demetriu Baicanŭ, not. cerc. în Berinţa: Demetriu Baicanŭ 1 fl. Iónŭ Şovrea, protopopŭ gr. or. 1 fl. Iónŭ Chîrligŭ 20 cr Iónŭ Petruşŭ 20 cr. Zahariă Tamaşŭ 10 cr. Todorŭ Tamaşŭ 10 cr. Vasiliu Petruşŭ 10 cr. Dumitru Tamaşŭ 15 cr. Iónŭ Ungurŭ a Corneliei 1 fl. Andreiu Gheţie 1 fl. Iónŭ Cosmu a Grapini 10 cr. Petre Ungurŭ 20 cr. Suma 5 fl. 15 cr.

11) Pe lista Nr. 27. Prin colecta d-lui Demianŭ Nechiti, învĕţ. în Ilva mică: Gregoriu Baneu, not. cerc. (Feldru) 1 fl. Vasiliu Nechiti, preotŭ (Sebeşŭ) 50 cr. Nicolau Cionca supra-vigilŭ silv. (Feldru) 50 cr. Demianŭ Nechiti, învĕţ. 50 cr. Gavrilă Nechiti învĕţ. emeritŭ 20 cr. Simionŭ Gaftone, primarŭ 20 cr. Precubŭ Jarda 10 cr. Suma 3 fl. v. a.

12) Lista Nr. 15, dela d-nulŭ Eliă Jaganŭ învĕţ. in Odescĭ ni-s'a retrimisŭ gólă

13) Pe lista Nr 47. Prin colecta d-lui Laurenţiu Caba, preotŭ in S. N. Gorozlău: Laurenţiu Caba 1 fl. Gavrilŭ Trifŭ prof. preparand. 50 cr. ,

14) Pe lista Nr. 9, prin colecta d-lui Iónŭ Filip not. cerc. în Libotinŭ: Iónŭ Filipŭ 2 fl. 50. cr. Grigore Perţia 50 cr., Nicolau Pampa, jude 1 fl., Buda Alexa 1 fl, Ioanŭ Pintea, jude com. 1 fl., Buda Dumitru 50 cr., Heresiu Teodorŭ învĕţ. 50 cr. Nicolau Herman, din Rogozŭ 50 cr., Ioanŭ Lucianŭ 50 cr., Gregoriu Pintea 50 cr., Thira Savulŭ 1 fl., Pavelŭ Buda 1 fl., Dumitru Buda, senatorŭ 1 fl. Suma 11 fl. 50 cr.

15) Pe lista Nr. 35. Prin colecta d-lui Bodor Sándor, notarŭ cerc. în Dobriţinasŭ: Salamon Herman 40 cr., Veinstock Izsák 10 cr., Ioane Filipŭ 10 cr., Bodor Sándor 40 cr. Suma 1 fl. v. a.

Atâtŭ contribuirile din primele 4 liste în sumă de 122 fl. 13 cr., câtŭ şi contribuirile din ultimele 11 liste in sumă de 35 fl., 15 cr. v. a. le-amŭ primitŭ şi administratŭ la loculŭ destinatŭ, despre ce chitămŭ, dândŭ acestŭ raţiociniu publicŭ şi reinoindŭ profunda nóstr mulţămită atâtŭ faţă de d-nii colectanţĭ câtŭ şi faţă d marinimoşii contribuitorĭ.

Rugămŭ totŭ odată cu acéstă ocasiune pe onoraţii domnĭ colectanţĭ angagiaţĭ, sĕ binevoéscă a ne retrimite câtŭ mai curêndŭ listele ce le au la mână spre a-le puté chita şi pe acestea pe cale publică şi a ne încheia astfelŭ pe deplinŭ raţiociniulŭ.

Alesiu Latişiu,	**Ioanŭ Cohanŭ,**
contr. scol.	cass. scol.

Ultime scirĭ.

Sofia, 16 Augustŭ. — Intr'unŭ ordinŭ de armată, publicatŭ aḑĭ, prinţulŭ ḑice: „Sunt convinsŭ, că gloriósa oştire bulgară se va entusiasma numai de o ideă, şi îndeplinindu şĭ strictŭ jurămêntulŭ depusŭ, nu va puté fi făcută sĕ şovăiască nicĭ de cătră influenţe esterne, nicĭ interne".

Londra, 16 Augustŭ. — Din Petersburgŭ se anunţă, că guvernulŭ rusŭ menţine şi acum candidatura prinţului de Mingrelia pentru tronulŭ bulgarŭ.

Roma, 16 Augustŭ. — Colera a începutŭ sĕ scadă în Sicilia. Guvernulŭ desfăşură energiă contra funcţionarilorŭ negligenţĭ. Maĭ mulţĭ primarĭ, 37 medicĭ şi 24 farmaciştĭ, care şĭ-au părăsitŭ locuinţele de frica colerei, au fostŭ destituiţĭ. O navă ce venea din Catania şi vrea sĕ abordeze la Tropea în Sicilia, a fostŭ primită de locuitorĭ cu împuşcăturĭ şi cu o plóe de pietri. Primarulŭ a interḑisŭ abordarea navei. Guvernulŭ a dispusŭ imediata destituire a primarului.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 18 Augustŭ. — Regele Milanŭ a plecatŭ aséră la Csorbafürdö.

SOFIA, 18 Augustŭ. — Scirea că Austro-Ungaria, Anglia şi Italia au recunoscutŭ pe principele de Coburg e falsă.

BABELSBERG, 18 Augustŭ. — Impĕratulŭ a rĕcitŭ. Erĭ n'a primitŭ nicĭ unŭ raportŭ.

DIVERSE.

Fanfaronada pedepsită. — La unŭ satŭ alŭ Ungariei aprópe de Vesprimŭ s'a serbat, suntŭ câte-va ḑile, o nuntă. Rudele şi cunoscuţii junei părechĭ au venitŭ din locurile învecinate în mare numĕrŭ la acéstă serbare. Intre alţii a onoratŭ pe junii căsĕtoriţĭ cu presenţa lui şi junele proprietarŭ alŭ unei moşii aprópe de Szolnok, comitele Sandor S. Se'nţelege că la o nuntă ţĕrănéscă nu potŭ lipsi musicanţĭ ţiganĭ. După producţiunea lorŭ, celŭ mai bĕtrânŭ Ţiganŭ se duse c'o tăviţă sĕ stringă contribuţiunile voluntare ale óspeţilorŭ. Când ajunse la comitele Sandor, acesta, uitându-se cu dispreţŭ pe tăviţă, unde s'afla unŭ micŭ numĕrŭ de crucerĭ, ḑise Ţiganului: »Du-te mai întâiu la ceilalţĭ, apoi numĕră câţĭ banĭ vei fi căpĕtatŭ şi revino la mine ca sĕ-ţĭ dau eu totŭ atâtŭ câţĭ iţĭ vorŭ fi datŭ ceilalţĭ«. Bĕtrînulŭ Ţiganŭ se grăbì a esecuta ordinulŭ şi totdeodată povestì tuturorŭ ceea ce-i ḑisese comitele. Ţĕranii, ascultândŭ acéstă fanfaronadă işĭ deşertară pungile şi peste puţine minute s'află pe tăviţă peste două sute florinĭ. Fisionomia junelui comite se lungise făcêndŭ computulŭ, dér n'avù ce face, trebuì sĕ plătéscă o sumă egală. Plecà făcêndu-şĭ jurămêntulŭ tăcutŭ, că altă-dată va fi mai cu minte.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

ci itŭ fórte bine într'ênsele, că sórta patriei are sĕ fiă în scurtă vreme încredinţată unuia din copii sĕi cei mai nobilĭ, născutŭ în zodia Leului în momentulŭ conjuncţiunei Sórelui cu Marte. Copilulŭ acesta eştĭ d-ta, mon seniore!

Deşi nu era încă vremea frumósă a astrologici judiciare, care nu ajunse la apogeu decâtŭ o sută de anĭ dup'aceea, însĕ credinţa în puterile supranaturale, în sórte, în vraje, în fermecătoriă, era p'atuncĭ aprópe generală în Italia.

Podestatulŭ era fórte tare de îngerŭ, cu tóte acestea imaginaţiunea mişcătóre a ţĕrii lui nu'lŭ putea lăsa nesimţitorŭ.

Ambiţiosulŭ Martinengo auḑindŭ prorocia acésta simţise că'i svîcnesce inima; ochii îi scăpărau, simţea parcă boneta ducală pe capŭ. Se vedea suindŭ scara Uriaşilorŭ şi salutatŭ de unŭ poporŭ întregŭ, când deodată i venì o bănuială.

Podestatulŭ cunoscea îndestulŭ guvernulŭ ţĕrii saie şi căile piezişe pe carĭ-i plăcea sĕ umble; scia prea bine câtă lume se sfia de elŭ, de Martinengo, şi-lŭ ura.

— Décă cumva astrologulŭ ĕsta va fi vêndutŭ Consiliului de Trei! Décă Florentinulŭ ĕsta o fi vre-unŭ spion alŭ Inchisitorilorŭ de Statŭ!

Se putea unŭ astfelŭ de lucru.

Bănuindŭ dér pe Florentinŭ, podestatulŭ îĭ tăià vorba spuindu'i scurtŭ, că nu punea nicĭ unŭ temeiu pe prorocia lui şi că nicĭodată nu va crede în astrologiă.

Prin urmare décă n'ai ce sĕ'mĭ oferĭ altceva, poţĭ sĕ te retragĭ! ḑise contele Martinengo.

Florentinulŭ. fără sĕ se turbure, spuse că era meşterŭ în arta d'a fabrica otrăvurile cele mai subtile.

— Bine şi aşa, însĕ, din nenorocire, nu am pe cine sĕ otrăvescŭ. Numai atâta scii? ḑise podestatulŭ batjocoritorŭ.

— Escelenţa Vóstră găsesce că nu'i d'ajunsŭ? Póte că are dreptate Escelenţa Vóstră, fiindŭcă potŭ sĕ fabricŭ maşinĭ grozave de rĕsboiu, dupĕ cum sciu sĕ compunŭ şi foculŭ acela pe care numai împĕratulŭ Constantinŭ Porfirogenitulŭ scia sĕ'lŭ fabrice.

— A, a! Şi cum ai pututŭ descoperi secretulŭ împĕratului aceluia? întrebà podestatulŭ totŭ batjocoritorŭ.

— Escelenţă, l'am găsitŭ într'unŭ manuscrisŭ de pe care se ştersese cerneala şi pe care l'am pututŭ citi numai după ce am turnatŭ peste elŭ o composiţiă himică inventată de mine.

Lui Martinengo îi venì pofta sĕ ia pe Florentinŭ de umĕrŭ şi sĕ-lŭ asvêrle pe uşe afară, pentru ca sĕ-lŭ inveţe minte sĕ numai rîḑă de unŭ podestatŭ. Insĕ după ce se uità mai bine la astrologŭ i se împrăştià orîce bănuială. Atuncĭ se făcù unŭ revirimentŭ complectŭ în spiritulŭ podestatului. Se gândì că omulŭ acesta i-ar puté fi de folosŭ, şi în locŭ sĕ-lŭ gonéscă, se închise cu dênsulŭ într'o cameră secretă.

Din ḑiua aceea Florentinulŭ ajunse intimulŭ podestatului Insĕ nu rĕmase multă vreme în guvernămêntulŭ Padovei. După ordinulŭ lui Martinengo se stabilise la Isola Bella, unde'şĭ instalase laboratoriulŭ în catulŭ celŭ mai de susŭ alŭ uneia din aripile castelului, care se chema turnulŭ Rĕsăritului.

In séra ḑilei, când dase sĕrbarea logodnicilorŭ, după ce părăsì pe Felice Badoer şi pe fiica Adriaticei urându-le călĕtoriă bună amêndurora, Martinengo alergase în turnulŭ Rĕsăritului în laboratorulŭ alhimistului.

Florentinulŭ şedea răḑimatŭ în cóte într'o feréstră, de unde vedeai tótă partea meridională a lacului, adecă partea unde trebuia sĕ se îmbarce logodnicii ca sĕ plece la Peschiera.

— Ce facĭ acolo? îlŭ întrebà podestatulŭ.

Pe Florentinŭ îlŭ apucà unŭ micŭ rîsŭ nervosŭ şi rĕspunse neteḑindu-şĭ barba:

— Hei, hei! vréu sĕ privescŭ unŭ micŭ incendiu pregătitŭ de mine.

Podestatulŭ îngălbinì şi apropiindu-se de Florentinŭ la care se uità ţintă în ochĭ:

— Eştĭ sigurŭ celŭ puţinŭ c'o sĕ rĕuşescĭ?

— Te îndoeştĭ! — rĕspunse Florentinulŭ. — Stai unŭ ceasŭ celŭ puţinŭ lângă mine aci în feréstră şi ai sĕ veḑĭ a doua luntre, aceea în care trebue sĕ se sue Bartolomeo cu noulŭ gondolierŭ, ai s'o veḑĭ înecându-se puţine minute dupĕ cealaltă.

— Cum aşa?

— Ah, Escelenţă, iartă-mĕ! acesta'i secretulŭ meu!

— Ţi-lŭ cumpărŭ.

— Ei bine, eu îlŭ vênḑŭ pe nimicŭ! Iţĭ aducĭ aminte, după cum ne-am înţelesŭ amêndoi, că ai poruncitŭ lui Bartolomeo, ca îndată ce se va îneca barca cu logodnicii, sĕ aprinḑă pe luntrea în care se va sui elŭ o masala (torţă) care sĕ fiă pentru d-ta semnalulŭ că s'au îndeplinitŭ întocmai poruncile ce i-ai datŭ.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 16 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60	Bonurĭ croato-slavone	104 75
Rentă de hârtiă 5%	87.40	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 20	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	81 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —	Renta de arg. austr.	82 80
Bonurĭ rurale ungare	104.50	Renta de aurŭ austr.	112 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50	Losurile din 1860	135 70
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25	Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25	Act. băncei de creditŭ ung.	288.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 40	Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
		Napoleon-d'orĭ	9.96
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61 77
		Londra 10 Livres sterlinge	125 85

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 3 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	$92^{1}/_{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94^{1}/_{8}$	$95^{1}/_{2}$
» convert. (6%)	89—	$89^{1}/_{2}$
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	$34^{1}/_{2}$	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104^{1}/_{2}$	$105^{1}/_{4}$
» „ „ (5%)	$89^{1}/_{2}$	$90^{1}/_{4}$
» » urban (7%)	$103^{3}/_{4}$	$103^{1}/_{2}$
» » » (6%)	$93^{3}/_{4}$	$94^{1}/_{2}$
» » » (5%)	$87^{1}/_{2}$	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de banca	$14.^{1}/_{2}$	$15.^{1}/_{2}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 17 Augustŭ st. n. 1887

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8 59	Vênd.	8 62
Argint românesc	»	8 55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	10 00
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.26
Imperialĭ	»	10.20	»	10.24
Galbenĭ	»	5 90	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	$109^{1}/_{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 431—1887.
ofic. vic.

Concursŭ.

Cu terminulŭ de 10 Septemvre a. c. st. n. se escrie concursŭ pentru ocuparea următóreloră staţiunĭ învĕţătorescĭ în Vicariatulŭ Rodnei:

1. Staţiunea de învĕţătorŭ secundarŭ la scóla confesională gr. cat. din Leşiu, cu salarŭ anualŭ de 150 fl. v. a. de primitŭ în rate lunare anticipative din fondulŭ scol. conf. gr. cat. alŭ respectivei comunităţĭ, apoi cuartirŭ naturalŭ şi 6 orgii de lemne.

2. Staţiunea de învĕţătorŭ la scóla confesională gr. cat. din Rebrişóra, ce se deschide de nou pe valea numită: „Gersa," cu salarŭ anualŭ de200 fl. v. a. de primitŭ în rate lunarĭ anticipative din fondulŭ scol. gr. cat. alŭ respectivei comunităţĭ.

3. Staţiunea de învĕţătorŭ la scóla gr. cat. din Găurenĭ, cu salarŭ anualŭ de 80 fl. v. a., cuartirŭ liberŭ, 6 orgii de lemne şi grădină de legume şi aratŭ.

Doritorii de a dobândi vr'una din aceste staţiunĭ au sĕ-şĭ îndrepte suplicele lorŭ provĕḑute cu documentele de cualificaţiune recerute în sensulŭ art. de lege XXXVIII din 1868 şi art. XVIII din 1879 către respectivele senate scolastice gr. cat. până la terminulŭ defiptŭ.

Dela inspectoratulŭ scolasticŭ distr. gr. cat.

Năsĕudŭ, în 15 Augustŭ 1887.

Gregoriu Moisilŭ,
vicarŭ episcop. foraneu.

1—3

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după améḑĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ in *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da améḑĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.